

REHABILITACJA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Rehabilitacji 1M6 Narodowy Instytut Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji Im. Prof. Eleonory Richter Ul. Spartańska 1 02-637 Warszawa Tel. 226790403 e-mail: klinreh@wum.edu.pl http://rehabilitacja.wum.edu.pl/
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Beata Tarnacka
Koordynator przedmiotu	Lek. Hanna Heretyk-Grabowska
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Lek. Hanna Heretyk-Grabowska
Prowadzący zajęcia	Dr hab. n. med. Beata Tarnacka Prof. NIGRiR Dr n. med. Barbara Dobies-Krześniak Lek. Hanna Heretyk-Grabowska Lek. Iana Andreieva Lek. Justyna Jaworowska Lek. Alicja Grządka-Kiedrowska Mgr specj. fizjoter. Katarzyna Kowalik Mgr spec. Fizjoterapii Arkadiusz Komorowski dr Justyna Wiśniowska

	Mgr Marcin Kożuchowski Mgr Natalia Salata Dr Daniel Szewczyk Mgr Marta Szyszko Mgr Anna Trzaska
--	---

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok V, sem. IX i X		Liczba punktów ECTS
			1
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ			
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
wykład (W)			
seminarium (S)		10	0,2
ćwiczenia (C)		20	0,6
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		5	0,1
e-learning (e-L)		5	0,1

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zrozumienie istoty i celu rehabilitacji
C2	Zdobycie podstawowych umiejętności diagnostyki i leczenia w zakresie rehabilitacji medycznej

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
A.W2.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna);
A.W3.	stosunki topograficzne między poszczególnymi narządami;
B.W9.	Fizyczne podstawy wybranych technik terapeutycznych, w tym ultradźwięków i naświetlań;
B.W23	Mechanizm starzenia się organizmu
B.W24	podstawowe ilościowe parametry opisujące wydolność poszczególnych układów narządów, w tym zakresy norm i czynniki demograficzne wpływające na wartość tych parametrów
B.W28.	Możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy lekarza;
D.W1.	Społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także na rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych.
D.W2.	Społeczne czynniki wpływające na zachowania w zdrowiu i w chorobie, szczególnie w chorobie przewlekłej.
D.W4.	Postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcje jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;
D.W8.	funkcjonowanie podmiotów systemu ochrony zdrowia i społeczną rolę lekarza;
D.W9.	Podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie;
D.W10.	rolę rodziny pacjenta w procesie leczenia;
D.W11.	Problematykę adaptacji pacjenta i jego rodziny do choroby jako sytuacji trudnej oraz do związanych z nią wydarzeń, w tym umierania i procesu żałoby rodziny;
D.W14.	Zasady promocji zdrowia, jej zadania i główne kierunki działania, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia;
D.W15.	zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;
D.W18.	Zasady pracy w zespole;
D.W23.	Podstawy medycyny opartej na dowodach;
E.W1.	Uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób;
E.W3. pkt 8, 11	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci: 8) mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo- -rdzeniowych, padaczki, 11) chorób tkanki łącznej, gorączki reumatycznej, młodzieńczego zapalenia stawów, toczenia układowego, zapalenia skórno-mięśniowego;
E.W7. pkt 7	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: 7. chorób reumatycznych, w tym chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej;

E.W8.	Przebieg i objawy procesu starzenia się oraz zasady całościowej oceny geriatrycznej opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku.
E.W13.	podstawowe zespoły objawów neurologicznych;
E.W14. pkt 2, 6, 7, 8, 9	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego, w tym: 2) chorobach naczyniowych mózgu, w szczególności udarze mózgu, 6) chorobach jąder podstawy, w szczególności chorobie Parkinsona, 7) chorobach demielinizacyjnych, w szczególności stwardnieniu rozsianym, 8) chorobach układu nerwowo-mięśniowego, w szczególności stwardnieniu bocznym zanikowym i rwie kulszowej, 9) urazach czaszkowo-mózgowych, w szczególności wstrząśnieniu mózgu;
E.W29.	zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego;
E.W30.	Pojęcie niepełnosprawności i inwalidztwa
E.W31.	Rolę rehabilitacji medycznej i metody w niej stosowane
E.W32.	Podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku eksplozji zawodowej na czynniki niebezpieczne i szkodliwe;
F.W13. pkt 6	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób ośrodkowego układu nerwowego w zakresie: 6. chorób kręgosłupa i rdzenia kręgowego;
G.W1.	Metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różne systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych;
G.W2.	Sposoby identyfikacji i badania czynników ryzyka, wady i zalety różnego typu badań epidemiologicznych oraz miary świadczące o obecności przyczynowo-skutkowej;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
A.U3.	wyjaśniać anatomiczne podstawy badania przedmiotowego;
A.U4.	Wnioskować o relacjach między strukturami anatomicznymi na podstawie przyżyciowych badań diagnostycznych, w szczególności z zakresu radiologii (zdjęcia przeglądowe, badania z użyciem środków kontrastowych, tomografia komputerowa i magnetyczny rezonans jądrowy);
B.U7.	Wykonać proste testy czynnościowe oceniające organizm człowieka jako układ regulacji stabilnej (testy obciążeniowe, wysiłkowe) i interpretować dane liczbowe dotyczące podstawowych zmiennych fizjologicznych.
B.U9.	obsługiwać proste przyrządy pomiarowe i oceniać dokładność wykonywanych pomiarów;
D.U1.	Uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;
D.U2.	Dostrzegać oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz właściwie na nie reagować.
D.U3.	Wybierać takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla pacjenta;
D.U4.	budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia;
D.U5.	przeprowadzać rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii oraz rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji życiowej;
D.U6.	Informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęte działania.

D.U7.	angażować pacjenta w proces terapeutyczny;
D.U9.	Udzielać porad w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego stylu życia;
D.U12.	Komunikować się ze współpracownikami, udzielając informacji zwrotnej i wsparcia;
D.U13.	przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych;
E.U1.	Przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;
E.U3.	Przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;
E.U7.	Oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;
E.U12.	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;
E.U13.	Oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta;
E.U16.	Planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;
E.U18.	Proponować indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych i inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej;
E.U20.	Kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;
E.U22.	Dokonywać oceny funkcjonalnej pacjenta z niepełnosprawnością;
E.U23.	Proponować program rehabilitacji w najczęstszych chorobach;
E.U35.	oceniać odleżyny i stosować odpowiednie opatrunki;
E.U38.	Prowadzić dokumentację pacjenta;
F.U7.	oceniać wynik badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań, szczególnie złamań kości długich;
F.U26.	Przeprowadzać orientacyjne badanie słuchu;
G.U3.	Interpretować miary częstości występowania chorób i niepełnosprawności.

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	

W1	Wiedza na temat stosowania rozwiązań z zakresu telemedycyny
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	Stosowania urządzeń do telemedycyny i VR w rehabilitacji
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	Nadzoru pracy zespołu terapeutycznego złożonego z wielu przedstawicieli zawodów medycznych, organizowania zadań poszczególnych członków zespołu, komunikacji, rozwiązywania problemów wynikających ze współpracy

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
seminaria	- seminarium wprowadzające - rehabilitacja w schorzeniach ortopedycznych - rehabilitacja w schorzeniach neurologicznych - rehabilitacja w schorzeniach reumatologicznych - rehabilitacja w schorzeniach kardiologiczno-pulmunologicznych - rehabilitacja dzieci - rehabilitacja w schorzeniach onkologicznych - propedeutyka rehabilitacji dla lekarzy POZ - fizjoterapia noworodków i niemowląt	A.W2.; A.W3.; B.W9.; B.W.23; B.W24; B.W28.; D.W1.; D.W2.; D.W4.; D.W8.; D.W9.; D.W10.; D.W11.; D.W14.; D.W15.; D.W18.; D.W23.; E.W1.; E.W3 (pkt 8,11); E.W7. (pkt 7); E.W8.; E.W13.; E.W14. (pkt 2,6,7,8,9); E.W29.; E.W30.; E.W31.; E.W32; F.W13. (pkt 6); G.W1.; G.W2, W1
Ćwiczenia	- obchód kliniczny na oddziale rehabilitacji stacjonarnej - Rola: lekarza, fizjoterapeuty, pielęgniarki, psychologa, neuropsychologa, logopedy w zespole rehabilitacyjnym. - badanie fizykalne pacjenta dla potrzeb rehabilitacji, określenie celu rehabilitacji i planowanie zabiegów - podstawy rehabilitacji robotycznej. - praktyczne zastosowanie kinezyterapii i fizykoterapii - podstawy biomechaniki - fizjoterapia noworodków	A.U3; A.U4.; B.U7.; B.U9.; D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U5.; D.U6.; D.U7.; D.U9.; D.U12.; D.U13.; D.U15.; E.U1.; E.U3.; E.U7.; E.U13.; E.U16.; E.U18.; E.U20.; E.U22.; E.U23; E.U35.; E.U38.; F.U7.; G.U3, U1, K1

7. LITERATURA
Obowiązkowa
„Rehabilitacja medyczna” skrypt dla studentów pod redakcją dr hab. n med. Beaty Tarnackiej, Dział Wydawnictw WUM, Warszawa 2020. „Rehabilitacja” pod redakcją dr hab. n med. Beaty Tarnackiej, Wydawnictwo AsteriaMed, Gdańsk 2019.
Uzupełniająca
- Gutenbrunner Ch; Ward A.B; Chamberlain A.M. Biała Księga Medycyny Fizykalnej i Rehabilitacji w Europie. Dostępna pod adresem http://www.ptreh.com/upload/file/ksiega.pdf https://uems-prm.eu/wp-content/uploads/2020/03/physical_rehabilitation_medicine_for_medical_students.pdf „Urazy rdzenia kręgowego: powikłania i postępowanie rehabilitacyjne” B. Tarnacka, J. Frasuńska; Wydawnictwo IPIN, Warszawa, 2022.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
--

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.U3; A.U4; B.U7.; B.U9.; D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U5.; D.U6.; D.U7.; D.U9.; D.U12.; D.U13.; D.U15.; E.U1.; E.U3.; E.U7.; E.U13.; E.U16.; E.U18.; E.U20.; E.U22.; E.U23; E.U35.; E.U38.; F.U7.; F.U19.; F.U26.; G.U3.; G.U3.; U1; K1	Czynny udział w obchodzie klinicznym, przeprowadzenie badania fizykalnego i wywiadu z pacjentem, przestrzeganie regulaminu.	Oddanie wypełnionej dokumentacji i omówienie przypadku pozytywnie ocenione przez nauczyciela Student ma prawo do dwukrotnego podejścia do zaliczenia
B.W9.; B.W23; B.W24; B.W28.; D.W1.; D.W2.; D.W4.; D.W8.; D.W9.; D.W10.; D.W11.; D.W14.; D.W15.; D.W18.; D.W23.; E.W1.; E.W3.; E.W7.; E.W8.; E.W13.; E.W14.; E.W29.; E.W30.; E.W31.; E.W32; F.W13.; G.W1.; G.W2; W1	Aktywny udział we wszystkich zajęciach, przestrzeganie regulaminu oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z kolokwium zaliczeniowego. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje termin poprawkowy w formie ustnej. Termin należy uzgodnić z Kierownikiem Jednostki.	100% obecność na ćwiczeniach, Test 30 pytań na platformie e-learningowej wynik pozytywny daje 25 poprawnych odpowiedzi. W przypadku nieuzyskania pozytywnego zaliczenia testu student ma prawo dwukrotnego podejścia do poprawy zaliczenia w formie ustnej.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Zajęcia odbywają się stacjonarnie w siedzibie Kliniki Rehabilitacji przy ul. Spartańska 1, zliczenie zajęć odbywa się on-line poprzez test na platformie e-learningowej.

Wpisy w dziennik praktyk dokonywane są wyłącznie w czasie trwania bloku. Wpisu dokonuje prowadzący zajęcia „ćwiczenia z asystentem – praca z pacjentem”.

Studenci uczestniczący w zajęciach są zobligowani do przestrzegania regulaminu zajęć dydaktycznych dostępnego na stronie: <https://rehabilitacja.wum.edu.pl/content/dydaktyka-studenci>., oraz na platformie e-learningowej. Niestosowanie się do zasad regulaminu może skutkować niedopuszczeniem studenta do zaliczenia.

Szczegółowy plan zajęć oraz sposób ich organizacji jak i wszelkie aktualizacje związane z blokiem rehabilitacja będą zamieszczane na stronie kliniki <https://rehabilitacja.wum.edu.pl/content/dydaktyka-studenci>.

Wszelkie nieobecności muszą być zgłaszane a sposób ich odrobienia będzie ustalany indywidualnie z koordynatorem przedmiotu.

W klinice dział koło naukowe „Orthosis” wszelkie informacje i harmonogram spotkań zamieszczany jest na bieżąco na stronie <https://rehabilitacja.wum.edu.pl/content/aktualnosci>.

Zamiana terminu realizacji zajęć z rehabilitacji, możliwa jest wyłącznie w przypadku, gdy grupa do której chce się przenieść student liczy mniej niż 25 osób. W pierwszej kolejności do grup dopisywane są osoby z 6 roku, które z różnych względów nie mogły zrealizować zajęć na 5 roku.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”